

การสอนโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเองเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนรายวิชาการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กปฐมวัย

Teaching of Learning Activities by Self-Directed Learning (SDL Model) to Physical and
Health Development of Young Children

แสงเดือน คงนาวัง¹

ลัดดา เชียงนางาม², แสงเดือน คงนาวัง³

วิราณี สุขทรัพย์⁴, จงจิต คำลิม⁵

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนกับหลังเรียนของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning: SDL) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ศึกษาในรายวิชาการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กปฐมวัยในภาค เรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบ เจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 32 คน เก็บ รวบรวม ข้อมูลใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน และเปรียบเทียบโดยใช้สูตร t-test for Dependent Samples ผลการวิจัยพบว่า

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) ก่อนการทดลองมีค่าเฉลี่ย 10.59 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.03 หลังการ ทดลองมีค่าเฉลี่ย 15.75 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.92 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงขึ้น กว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การสอน, การจัดกิจกรรมการเรียนรู้, วิธีชี้นำตนเอง

Abstract

The aims of the research was to compare the students' learning achievement prior and after the learning by (Self-Directed Learning SDL) model of the 1rd Year ot Physical and Health Development of Young Children Course Students, Faculty of Education, Kalasin University. The samples were 33, 1rd year majoring to elementary students used to be trained by the Purposive sampling in the 2nd semester 2019. The research instruments were lesson plans of Purposive Sampling, achievement test, learners' behavior assessments. The statistics used Means, Percentages, Standard Deviation, T-Test Dependent Sample.

The results found; prior trying out, students' learning by self-directed learning achievement, the students met academic achievement at the Means of 10. 31, 34. 38 percentages, Standard Deviation 2.03 after learning by Self-directed learning model, it was at the Means of 14. 75, 49. 16 percentages, Standard Deviation 1.92 which is higher significantly different at 0.05 level.

Keywords: Teaching, Learning activities, Self Directed Learning

บทนำ

ทิศทางการอุดมศึกษาไทยมีความพยายามในการพัฒนาและปรับตัวเพื่อรองรับกับสภาพการแข่งขันที่รุนแรงขึ้นในศตวรรษที่ 21 มหาวิทยาลัยในประเทศไทยหลายแห่งได้เพิ่มศักยภาพการแข่งขัน การปรับตัวให้สอดคล้องกับแนวโน้มอนาคต จำเป็นต้องศึกษาคาดการณ์แนวโน้มอนาคต เพื่อเป็นกรอบในการปรับทิศทางการพัฒนาอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับอนาคตที่จะมาถึงจากผลการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ. 2561) เรื่องผลกระทบโลกาภิวัตน์ต่อการจัดการศึกษาไทยในอีก 5 ปีข้างหน้า สถาบันอุดมศึกษาแสวงหาเอกลักษณ์ด้านคุณภาพและความแตกต่าง สภาพการแข่งขันด้านการศึกษาที่รุนแรงขึ้นในขณะที่สถาบันอุดมศึกษามีทรัพยากรที่จำกัด อีกทั้งผู้เรียน มีความต้องการการศึกษาที่มีคุณภาพและสอดคล้องกับ ความต้องการของตลาดแรงงาน และนักศึกษามีโอกาสเลือกสถาบันอุดมศึกษาได้มากขึ้นส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต่างพยายามพัฒนานตนเองให้แข่งขันได้

ด้วยเหตุนี้สถาบันอุดมศึกษาจึงต้องค้นหาเอกลักษณ์เฉพาะที่ถนัดทำได้ดีมีความเชี่ยวชาญและมีประสิทธิภาพที่สุดเพื่อทุ่มทรัพยากรในการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การพัฒนาบุคลากรที่เป็นจุดเด่น นั้น ได้อย่างมีคุณภาพ และแตกต่างจากสถาบันอุดมศึกษาอื่น เช่น มหาวิทยาลัยที่โดดเด่นด้านภาษาอังกฤษและหลักสูตรนานาชาติ ด้านเทคโนโลยี ด้านการท่องเที่ยว และด้านการศึกษา เป็นต้น เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย สภาพของความจำกัดทางทรัพยากร และการแข่งขันทางการศึกษาที่รุนแรง ประกอบกับความต้องการขยายตลาดทางการศึกษาไปยังกลุ่มคนต่างๆ มากขึ้น ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาต่างมุ่งสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายในหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ มาก ขึ้นเพื่อเสริมจุดอ่อนจุดแข็งกันและกัน แบ่งปันหรือระดม ทรัพยากร ทำวิจัยหรือแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร ผู้เชี่ยวชาญ หรือนักศึกษา เป็นต้น มุ่งผลิตผลงานวิจัย จากสภาพการแข่งขันของสถาบันอุดมศึกษาที่ รุนแรงขึ้น ส่งผลให้ มหาวิทยาลัยบางแห่งอาจปรับยุทธศาสตร์ไปสู่ทิศทางการมุ่งผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ โดยสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงการบุกเบิกการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ จนเป็นที่รู้จักและยอมรับจากนักศึกษา การพัฒนาสู่การเป็น มหาวิทยาลัยวิจัย (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์.2558)

การสอนโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย วิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) เป็นการศึกษาที่นักศึกษามีส่วนร่วมหรือถูกกระตุ้นให้ร่วมรับผิดชอบใฝ่รู้ใฝ่เรียน ควบคุมการเรียนรู้ และปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ผู้เรียน

ต้องวินิจฉัยความต้องการที่แท้จริงของตนเอง กำหนดเป้าหมายผลสำเร็จ และจุดประสงค์ที่จะพัฒนาทักษะการเรียนรู้ วางแผนการเรียนรู้โดยเลือกออกแบบยุทธวิธีการเรียนรู้ที่จะทำให้บรรลุเป้าหมาย ซึ่งมีขั้นตอนในการเรียนรู้แบบ SDL ดังนี้ขั้นตอนที่ 1 การรับรู้สิ่งแปลกใหม่ เป็นการเรียนรู้ในรูปแบบของความรู้สึกกับความแปลกใหม่ที่ได้พบเห็นกับความรู้ต่างๆขั้นตอนที่ 2 การครุ่นคิดไตร่ตรอง เป็นการเรียนรู้อย่างมีระบบ มีการวิเคราะห์ข้อเท็จจริงพยายามให้ได้มาซึ่งความรู้ความจริงอย่างมีระบบแบบแผนและขั้นตอนที่ 3 การซาบซึ้งและการสร้างสรรค์ เป็นความพร้อมที่จะลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง สอดคล้องกับ สรวงพร กุศลสง (2557) กล่าวว่า การเรียนรู้ชี้นำตนเองเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการศึกษาตลอดชีวิตทักษะการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเองนี้ ควรได้รับการพัฒนาตั้งแต่เด็กเพื่อจะได้ใช้ทักษะนี้ในการเรียนรู้ไปตลอดชีวิตสามารถปรับตัวอยู่ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลง อย่างมีความสุข และความสามารถที่จะเรียนรู้โดยการชี้นำ ตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) การที่บุคคลเห็นว่าตนเองมีเจตคติความรู้ความสามารถที่จะเรียนรู้โดยมีต้อง ให้ผู้อื่นกำหนดหรือสั่งการพร้อมที่จะเรียนรู้ในสิ่งที่ตนเองวินิจฉัยกำหนดและมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ ตั้งแต่ กำหนดวัตถุประสงค์ เนื้อหา วิธีการเรียนรู้และการประเมิน การเรียนรู้ทั้งที่อาจด้วยความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือไม่ก็ตาม (จินตนา สุจจานันท์. 2553) การเรียนรู้แบบที่ชี้นำ ตนเองในการเรียนรู้อย่อมเป็นบุคคลที่มีโอกาสที่จะเรียนรู้และ พัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่องและไม่มีวันสิ้นสุดแม้มีข้อจำกัดที่ กล่าวมาในเบื้องต้นแล้วก็ตาม นอกจากคุณลักษณะ SDL แล้วสิ่งที่สำคัญอื่นในการพัฒนาตนเองคือ “กระบวนการรู้จักตนเอง” (the process of knowingoneself) การตรวจสอบตนเองให้รู้ชัดและตระหนักในค่านิยม (value) เกี่ยวกับองค์ประกอบของการเรียนการสอน ค่านิยมดังกล่าวเป็นพื้นฐานในการเลือกที่จะปฏิบัติ และเลือกที่จะไม่ปฏิบัติใดในกระบวนการเรียนการสอน Heimlich & Norland (1994) เรียกว่า “การรู้จักฐานราก ของตนเอง” ยิ่งรู้จักตนเองมากเท่าไร ยิ่งสามารถปรับปรุง และพัฒนานตนเองได้มากขึ้นเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนา ตนเองของนักศึกษาในระยะสั้นหรือในระยะยาว ในอนาคต กระบวนการรู้จักตนเองทำให้รู้จักฐานรากของ ตนเองและ สามารถประมวลเป็น “ปรัชญาการศึกษาของ ตนเอง” ในที่สุดปรัชญาการศึกษาช่วยตรวจสอบและคิดที่กระทำให้ทาง การศึกษา (means) ที่สอดคล้อง และนำไปสู่เป้าหมาย (ends)

คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียนเป็นคุณลักษณะที่สำคัญ ต่อ นักศึกษาที่ควรส่งเสริมให้นักศึกษาได้รักการเรียนรู้ ชอบ ศึกษาหาความรู้และตื่นตัวกับสิ่งแปลกใหม่รอบตัว อายากรู้

อยากเห็น เสาะแสวงหา ความรู้มีวิจาร์ณญาณเลือกตัดสินใจ คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดหาเหตุผล คิดจินตนาการ ประเมินสถานการณ์ต่างๆ เกาะติดสถานการณ์ รู้จักซักถาม ค้นหาคำตอบ กระตือรือร้นต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ด้วยการติดตามข่าวสาร อ่านหนังสือ ดูโทรทัศน์ เรียนรู้ในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องและมีทัศนคติที่ดีต่อการศึกษาดูตลอดชีวิต เพื่อทำให้ชีวิตของนักศึกษาที่มีความหมายมี ชีวิตชีวาตลอดจนสำเร็จการศึกษา รับผิดชอบงาน รับผิดชอบชีวิตของตนเอง สามารถปรับตัวเอง ให้ทันสมัย ทันยุค ทันเหตุการณ์ ทันโลกและทันต่อความเปลี่ยนแปลง เพื่อให้สามารถอยู่ในสังคม การเรียนรู้ได้อย่างมีความสุข (อารี พันธุ์ณี, 2555) นอกจากนี้คุณลักษณะใฝ่รู้ใฝ่เรียน เป็นลักษณะนิสัยอย่างหนึ่งที่สร้างศักยภาพในการนำชีวิต ไปสู่ความสำเร็จเป็นคุณลักษณะที่พบเห็นโดยทั่วไปในแถบประเทศที่พัฒนาแล้วทั่วโลกแต่แทบจะไม่มีในสังคมไทย รากฐานความรู้ของคนไทยจึงอ่อนแอไม่สามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2553) หากบุคคลไม่มีนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียนหรือเรียนรู้ตลอดชีวิตก็จะกลายเป็นคนล้าหลัง ไม่ทันคน ไม่ทันโลก ลำบากต่อการเปลี่ยนแปลงตนเอง ให้เข้ากับกระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและหลากหลายในยุคศตวรรษที่ 21 เพราะเป็นยุคของข้อมูลข่าวสาร การรับรู้อย่างเดียวยังไม่เพียงพอ ต้องรับรู้เรียนรู้ที่จะวิเคราะห์ สังเคราะห์ แยกแยะและประเมินค่าของข้อมูลข่าวสารให้ถูกต้องก่อนนำไปใช้ประโยชน์

การจัดการเรียนการสอนที่ควบคู่กับงานวิจัยในชั้นเรียนสอดคล้องกับทิศทางการอุดมศึกษาไทยที่มุ่งวิจัย พัฒนา การศึกษา คุณภาพของอาจารย์และเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักศึกษา ที่มีจัดการเรียนการสอนควบคู่ไปกับ การผลิตผลงานวิจัยที่มีคุณภาพ การที่ผู้วิจัยนำ การวิจัยมาใช้ กับรายวิชาการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กปฐมวัย เป็นไปตาม หลักสูตรการเรียนการสอนของ นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ระดับปริญญาตรี หลักสูตร 5 ปี มีจุดมุ่งหมายให้ นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับ วิเคราะห์รูปแบบของนวัตกรรม การศึกษาศาสตร์ได้ศึกษา ผลการวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของ ปฐมวัย และรู้จักการเลือกใช้นวัตกรรมให้ เหมาะสมกับ สภาพของเด็กและบริบทของชุมชน แต่จาก การที่ผู้วิจัยได้ สอนวิชานี้มาพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ยังขาด ความกระตือรือร้นในการเรียนสมาธิ ความอดทน และ ความรับผิดชอบ เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงสิ่งต่างๆ รอบตัว มากมาย ได้เห็นในสิ่งที่ไม่เคยเห็น ได้ทำในสิ่งที่ไม่ เคยทำมาก่อน ทำให้เพลิดเพลินไปกับสิ่งอื่น ส่งผลกระทบ ต่อความ สนใจเรียนลดลง ขาดการฝึกให้รับบทบาทหน้าที่ในความเป็น นักศึกษาที่ดี การเรียนช้า ไม่ตั้งใจเรียน เป็นเหตุ ให้การ

เรียนแย่งลงภายหลัง ยิ่งทำให้ท้อแท้ไม่อยากเรียน เกิดความ เสียหายตามมา ซึ่งเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาไม่ประสบ ความสำเร็จในการเรียนส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนอยู่ใน ระดับต่ำ ผู้วิจัยจึงได้นำรูปแบบการสอนและวิจัย ในชั้น เรียนมาใช้ในรายวิชาดังกล่าว ศึกษาข้อมูลเพื่อหา วิธีการ แนวทางและเทคนิคต่างๆ ที่จะทำให้ผู้เรียนประสบ ความสำเร็จในการเรียนมากยิ่งขึ้น สำหรับการประเมินคุณภาพ ทางการศึกษานั้นประเมินได้จากความสำเร็จในการเรียนจาก คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาซึ่งคะแนน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนถือเป็นตัวแปรหนึ่งที่สามารถบ่งชี้ คุณภาพทางการเรียนของผู้เรียนและคุณภาพ ทางการศึกษาได้

ความสอดคล้องระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย วิธี ชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) กับรายวิชา การพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กปฐมวัยนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อกระตุ้น ให้นักศึกษามีความใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดเวลา เลือก กิจกรรมสื่อการเรียนตามความถนัดและความสนใจ แหล่ง ความรู้ และศึกษาสืบค้นด้วยกระบวนการชี้นำตนเองที่เป็น ระบบ ภายใต้การดูแลของผู้วิจัยที่จะออกแบบกิจกรรมการ เรียนรู้ การวางแผนสาระเนื้อหาองค์ความรู้ ให้คำแนะนำ ปรีกษา และให้รู้ถึงคำอธิบายรายวิชาที่มุ่งเน้น ความสำคัญ แนวคิด หลักการ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมทาง การศึกษา ธรรมชาติและประโยชน์ของนวัตกรรม ประเภท และรูปแบบ ของการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็ก ปฐมวัย นวัตกรรมการศึกษา ปฐมวัยของไทยและ ต่างประเทศ การนวัตกรรมการทาง การศึกษาปฐมวัยมาปรับ ใช้ในการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย การประเมินผลการ ใช้การพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กปฐมวัย

จากเหตุผลดังกล่าวทำให้ผู้วิจัย มีความสนใจใน การจัดการเรียนการสอนวิชาการพัฒนาร่างกายและสุขภาพ ของเด็กปฐมวัย โดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยวิธีชี้นำ ตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) เพื่อ เสริมสร้าง ความใฝ่รู้ใฝ่เรียนสำหรับนักศึกษาสาขาวิชา การศึกษา ปฐมวัยให้มีลักษณะการเรียนรู้แบบนำตนเองมาก ยิ่งขึ้น และ เกิดพฤติกรรมกระตือรือร้นที่จะศึกษาค้นคว้าหา ความรู้ เพิ่มเติมอยู่ตลอดเวลา อีกทั้งยังส่งผลกับผู้วิจัยที่จะ สามารถ ต่อยอดนวัตกรรมการศึกษาใหม่ๆ ที่ทันสมัยให้กับ นักศึกษา ได้มากกว่าเดิม ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้จะเป็น แนวทางในการ ที่จะนำมาใช้ในการวางแผน และปรับปรุง การจัดการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะ นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนให้บรรลุผลตาม หลักสูตร ที่วางไว้และผู้สอนยังสามารถนำไปพัฒนาการ เรียนการสอน รายวิชาอื่นต่อไปให้เกิดรูปแบบการเรียนรู้ที่ หลากหลายและมีประสิทธิภาพต่อผู้เรียนอย่างสูงสุดซึ่งเป็น การยกระดับผล สัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นภารกิจที่สำคัญ

ของมหาวิทยาลัยมี บทบาทหลักในการสนับสนุนส่งเสริม
 อำนวยความสะดวก การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนานักศึกษา
 ทุกคนที่ได้เข้าเรียน และจบการศึกษาอย่างมีคุณภาพตาม
 เป้าหมายและ มาตรฐานของหลักสูตร

วัตถุประสงค์

เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน
 เรียน กับหลังเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1
 สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ โดยการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเอง
 (Self - Directed Learning : SDL)

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะ
 ศึกษาศาสตร์ สาขาการศึกษาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ศึกษาในรายวิชา
 การพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กปฐมวัย ภาคเรียน ที่
 2 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 67 คน
 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้น ปี ที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์
 สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยภาค
 ตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ศึกษาในรายวิชานวัตกรรมทาง
 การศึกษา ปฐมวัย ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2561 ซึ่ง
 ได้มาโดย การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)
 จำนวน 32 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบการเรียนรู้
 ด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self - Directed Learning : SDL)

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบทดลอง
 เบื้องต้น (Pre-experimental Design) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการ

ทดลองตามแบบแผนการวิจัยแบบ One - Group Pretest
 - Posttest Design

การทดสอบก่อน Pretest	ทดลอง Treatment	การทดสอบหลัง Posttest
T1	X	T2

ความหมายของสัญลักษณ์

T1 แทน การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียน ก่อนเรียน (Pretest)

T2 แทน การทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ
 เรียน หลังเรียน (Posttest)

X แทน การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (Self -
 Directed Learning : SDL)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ก่อนเรียน และหลังการเรียนรู้ด้วย วิธีชี้นำตนเอง (Self -
 Directed Learning : SDL) และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์
 ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียน

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยแบ่งสถิติออกเป็น 3 ส่วน คือ สถิติ
 ที่ใช้ในการวิจัย สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือและ
 สถิติ ที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ดังนี้

1. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1) ค่าร้อยละ (Percentage)

2) ค่าเฉลี่ย (Mean)

3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

(Standard Deviation)

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของ

เครื่องมือการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ซึ่ง
 แบบทดสอบทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.82

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

คะแนนเฉลี่ย ก่อน เรียน และ หลัง เรียน ใช้ t-test
 (Dependent Samples)

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน กับหลังเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์
 โดยการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเอง

จำนวนนักศึกษา ทั้งหมด	คะแนน	คะแนนเฉลี่ย				จำนวนนักศึกษาที่ผ่าน เกณฑ์			
		เต็ม	ผ่านเกณฑ์	สูงสุด	ต่ำสุด	ทั้งหมด	ร้อยละ		
ก่อนเรียน	32	20	10	12	3	211	11.59	13	40.63
หลังเรียน	32	20	10	19	7	427	15.75	27	84.36

จากตารางที่ 1 สรุปได้ว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 1 สาขาวิชาการศึกษาศาสนาที่เรียนโดยการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนร้อยละ 11.59 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนร้อยละ 15.75 และมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ก่อนเรียนร้อยละ 40.63 มีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์หลังเรียนร้อยละ 84.36 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

สรุปผล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนของนักศึกษาศาสนาที่เรียนโดยวิธีชี้นำตนเอง จำนวน 20 ข้อ ผลคะแนนของนักศึกษาศาสนาที่เรียนโดยวิธีชี้นำตนเอง ก่อนการทดลองได้คะแนนโดยเฉลี่ย 11.59 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.03 ระหว่างภาคเรียนผู้วิจัยได้จัดการเรียนการสอนแบบการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning) พบว่า หลังการทดลองได้ คะแนนโดยเฉลี่ย 15.75 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.92 แสดงว่าคะแนนนักศึกษา สาขาวิชาการศึกษาศาสนาที่เรียนโดยวิธีชี้นำตนเอง มีระดับคะแนนค่าเฉลี่ยหลังการทดลองสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่องการศึกษาศาสนาที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning) เพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กปฐมวัยสามารถอภิปราย ผลได้ดังนี้

1. การศึกษาศาสนาที่ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) ก่อนทดลองมีค่าเฉลี่ย 11.59 S.D. 1.86 หลัง ทดลองมีค่าเฉลี่ย 15.75 S.D. 1.92 ซึ่ง การจัดการเรียนด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) ในรายวิชาการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กของ นักศึกษาศาสนาที่เรียนโดยวิธีชี้นำตนเอง เป็นการเรียนรู้ซึ่งผู้เรียนรับผิดชอบในการวางแผน การปฏิบัติ และการประเมินผล ความก้าวหน้าของ

การเรียนรู้ของ ตนเอง เป็นลักษณะซึ่งผู้เรียนทุกคนมีอยู่ในขณะที่อยู่ในสถานการณ์การเรียนรู้ ผู้เรียนสามารถถ่ายโอนการเรียนรู้ และทักษะที่เกิดจากการเรียนจากสถานการณ์หนึ่งไปยังอีกสถานการณ์หนึ่งได้ (Hiemstra. 1994) เพราะการเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงเป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการศึกษาในสภาวะการณ์ของสังคมปัจจุบัน ซึ่งความสำเร็จของการเรียนรู้ ด้วยตนเองนั้น มีเงื่อนไขและปัจจัยหลักอยู่ที่ตัวผู้เรียนที่ต้อง มีวินัย ความมุ่งมั่นและนิสัยใฝ่เรียน ใฝ่รู้ ดังนั้น การเรียนรู้ ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต จะเกิดขึ้นได้ต้อง อาศัย สถาบันทางสังคมทุกส่วนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง สถาบัน ครอบครัว และสถานศึกษาที่มีหน้าที่บ่มเพาะและขัดเกลาในวัยเยาว์ต้องปลูกฝังนิสัยแห่งการเรียนรู้ รวมถึงสถาบันอื่นๆ ที่จะช่วยกันสร้างสรรค์บรรยากาศที่จะส่งเสริมหรือจูงใจให้ เกิดการเรียนรู้ ดังนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำ ตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้ด้วยตนเอง ศึกษาค้นคว้า เพื่อสรุปองค์ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กปฐมวัย และ การพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กปฐมวัยเพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป ดังเช่น อิศรียา ทองงาม (2545) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบนำตนเอง วิชาการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กปฐมวัย เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสร้างสรรค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ โดยเปรียบเทียบผลการสอน นักศึกษาระหว่างกลุ่มที่เรียนตามรูปแบบการเรียนการสอน กับกลุ่มที่เรียนตามปกติ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักศึกษา กลุ่มทดลองมีการประเมินตนเองที่แสดงให้เห็น ถึงความสามารถในด้านการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการทำงาน อยู่เป็นระบบและการปฏิบัติการทดลอง เพิ่มมากขึ้นจากจากประเมินตนเอง 3 ครั้งซึ่งสอดคล้องกับ การประเมินผล การเรียนรู้ในแฟ้มสะสมผลงาน

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) ในรายวิชาการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็ก ของนักศึกษาศาสนาที่เรียนโดยวิธีชี้นำตนเอง ก่อนการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จากการศึกษาการสอนโดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้อย่างอิสระด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) รายวิชาการพัฒนาร่างกายและสุขภาพของเด็กของ พบว่านักศึกษาศาสนาที่เรียนโดยวิธีชี้นำตนเอง มีการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วย 3 ขั้นตอน คือ

- 1) การรับรู้ สิ่งแปลกใหม่ เป็นการเรียนรู้ในรูปของความรู้สึกกับความ แปลกใหม่ที่ได้พบเห็นกับความรู้อื่นๆ

2) การครุ่นคิดไตร่ตรอง เป็นการเรียนรู้
อย่างมีระบบ มีการวิเคราะห์ ข้อเท็จจริงพยายามให้ได้มาซึ่ง
ความรู้ความเข้าใจอย่างมีระบบ แบบแผน

3) การซาบซึ้งและการสร้างสรรค์ เป็น
ความพร้อมที่จะลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเองการเรียนรู้ด้วย
ตนเองเป็น กระบวนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ซึ่ง
ผู้เรียนเป็นผู้ จัดระบบการเรียนรู้ของตนเองด้วยการจัดการ
ด้านเวลาที่ใช้ในการศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ
และเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนด้วยการเตรียมความ
พร้อมให้กับตนเองในด้านต่างๆ รู้จักวิธีเรียนในชั้นเรียนและ
เรียนด้วยตนเอง ตลอดจนถึงใช้ประโยชน์จากแหล่ง
ทรัพยากรการเรียนรู้เพื่อการศึกษา ค้นคว้าต่อไป
สอดคล้องกับ สเคเจอร์(Skager. 1978) ได้กล่าวว่าวิธีการ
เรียนรู้ 4 รูปแบบที่จะนำไปสู่ การเรียนรู้แบบนำตนเองคือ
การเรียนรู้จากประสบการณ์ การเรียนรู้โดยการค้นพบ
การศึกษาแบบเปิด การสร้างความเป็นตัวของตัวเองอย่าง
เป็นระบบ ซึ่งการ จัดการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-
Directed Learning) นักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาศรีวิชัย
ชั้นปีที่ 1 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นทุกคนสอดคล้อง
กับแนวคิดในการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม
“สาระวิชา” สู่การ เรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st
Century Skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้ แต่ต้องให้นักเรียน
เป็นผู้เรียนรู้ด้วย ตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้
ฝึกฝนให้ตนเองเป็น โค้ช (Coach) และ อำนวยความสะดวก
(Facilitator) ใน การเรียนรู้แบบ PBL (Problem-Based
Learning) ของ นักเรียน ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการ
จัดการเรียนรู้คือ ชุมชนการเรียนรู้เพื่อศิษย์ (Professional
Learning Communities : PLC) เกิดจากการรวมตัวกัน
ของครูเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ของครูแต่
ละคน นั่นเอง โดยผสมผสานองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน
ความ ขำขันและการและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เข้าด้วยกัน
เพื่อความสำเร็จของผู้เรียนทั้งด้านการทำงาน และการ
ดำเนินชีวิต

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้

1.1 เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้
รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเอง(Self-
Directed Learning : SDL) ควรมีเวลาให้นักเรียนได้ปฏิบัติ
กิจกรรมในแต่ละขั้นตอนอย่างเพียงพอและใช้เวลาใน
การศึกษาด้วยตนเองอย่างเพียงพอ เพื่อให้ นักศึกษาได้
พัฒนาความสามารถของตนเองอย่างแท้จริง

1.2 การศึกษาการสอนโดยใช้รูปแบบการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed

Learning : SDL) กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองถือว่า มี
ความสำคัญมากในการจัดการเรียนรู้เพื่อให้นักศึกษาได้นำ
แนวคิด วิธีการ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการพัฒนาแผนการสอนและการ
จัดกิจกรรมเรียนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ด้วยวิธี
ชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning : SDL) ใน ระดับชั้น
ปีอื่นให้ครบทุกระดับชั้นปีการ

2.2 ควรศึกษาเปรียบเทียบการใช้แผนการ
เรียนรู้ด้วยการเรียนรู้ด้วยวิธีชี้นำตนเอง (Self-Directed
Learning : SDL) กับแบบปกติที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นกับวิธีการ
สอนอื่นๆ จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การวิเคราะห์ และพร้อมทั้งสำรวจความพึงพอใจกับวิธีการ
สอนในรูปแบบต่างๆ

เอกสารอ้างอิง

1. กุลยา ต้นตผลาชีวะ. (2551). **การจัดการกิจกรรม
การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ เบรน
เบส บั๊คส์.
2. เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2558). **การพัฒนา
ทักษะความคิด**. อัดสำเนา.
3. จินตนา สุจางนันท์. (2553). **การเรียนรู้ด้วย
วิธีชี้นำตนเอง**. อัดสำเนา.
4. ทิศนา แคมมณี. (2548). **ศาสตร์การสอน**.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
5. _____ (2551). **รูปแบบการสอน**.
พิมพ์ครั้งที่ 5.กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
6. พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). **วิธีการวิจัยทาง
พฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่
7 ฉบับปรับปรุงใหม่ล่าสุด. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
7. ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2538).
หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
8. สมนึก ภัททิยธนี. (2546). **การวัดผลทาง
การศึกษา**. มหาสารคาม : ประสานการพิมพ์.
9. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550).
**แนวทางการจัดการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญ การจัดการ เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้**.
กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษา และ
พัฒนาการเรียนรู้ สำนักงานเลขาธิการสภา
การศึกษา.

10. อัจฉรา ธรรมภรณ์ และปราณี ทองคำ. (2545). ผลของการเรียนแบบใช้ปัญหาเป็นหลักต่อการส่งเสริมความคิดวิจารณ์ญาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาครู. วารสารสงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 307-321.
11. อารี พันธุ์มณี. (2555). ฝึกให้คิดเป็นคิดให้สร้างสรรค์. กรุงเทพฯ : ไยใหม่.
12. อิศรียา ทองงาม. (2545). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบนำตนเองวิชาวิทยาศาสตร์ระดับปริญญาตรี เพื่อให้ ผู้เรียนสามารถสรรค์สร้างความรู้ทางวิทยาศาสตร์. วิทยานิพนธ์ ป ร . ด ส ข ล า : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
13. สรวงพร กุศลส่ง. (2557). วิทยาศาสตร์-การศึกษาและการสอน (ประถมศึกษา). เพชรบูรณ์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏเพชรบูรณ์.
14. Dixon. (1992). "Parental involvement, in almost any form, produces measurable in student achievement".
15. Skager. (1978). Self learning.
16. Griffin. C. (1983). Curriculum Theory in Adult Lifelong Education.
17. London: Croon Helm. Heimlich & Norland. (1994). "teaching is a skill and a gift ; a talent and a technique."
18. Hiemstra. (1994). Self-directed learning. In Husen, T. & Postlethwaite, T. N. (Eds.),
19. Knowles. (1975). Self-directed learning : A guide for learners and teachers. Englewood Cliffs.